

SENTENZA TAL-QORTI TAL-ĠUSTIZZJA (Ir-Raba' Awla)

10 ta' Diċembru 2009*

Fil-Kawża C-323/08,

li għandha bħala suġġett talba għal deċiżjoni preliminari skont l-Artikolu 234 KE, imressqa mit-Tribunal Superior de Justicia de Madrid (Spanja), permezz ta' deċiżjoni tal-14 ta' Lulju 2008, li waslet fil-Qorti tal-Ġustizzja fis-16 ta' Lulju 2008, fil-proċedura

Ovidio Rodríguez Mayor *et*

vs

Herencia yacente de Rafael de las Heras Dávila *et*,

IL-QORTI TAL-ĠUSTIZZJA (Ir-Raba' Awla),

komposta minn K. Lenaerts, President tat-Tielet Awla, li qed jaġixxi bħala President tar-Raba' Awla, R. Silva de Lapuerta, E. Juhász (Relatur), G. Arestis u T. Von Danwitz, Imħallfin,

* Lingwa tal-kawża: L-Ispanjol.

Avukat Ġenerali: P. Mengozzi,
Reġistratur: R. Grass,

wara li kkunsidrat l-osservazzjonijiet ipprezentati:

- għall-Gvern Spanjol, minn B. Plaza Cruz, bħala aġent,
- għall-Gvern Ungeriz, minn R. Somssich, M. Fehér u K. Veres, bħala aġenti,
- għall-Gvern tar-Renju Unit, minn I. Rao u T. de la Mare, bħala aġenti,
- għall-Kummissjoni tal-Komunitajiet Ewropej, minn J. Enegren u R. Vidal Puig, bħala aġenti,

wara li semgħet il-konklużjonijiet tal-Avukat Ġenerali, ipprezentati fis-seduta tas-16 ta' Lulju 2009,

tagħti l-preżenti

Sentenza

- ¹ It-talba għal deċiżjoni preliminari tirrigwarda l-interpretazzjoni tal-Artikoli 1 sa 4 u 6 tad-Direttiva tal-Kunsill 98/59/KE, tal-20 ta' Lulju 1998, dwar l-approssimazzjoni tal-liġijiet tal-Istati Membri dwar redundancies [tkeċċijiet] kollettivi (ĠU Edizzjoni Speċjali bil-Malti, Kapitolu 5, Vol. 3, p. 327)
- ² Din it-talba tressqet fil-kuntest ta' kawża bejn Rodríguez Mayor flimkien ma' sitt persuni oħra u Herencia yacente de Rafael de las Heras Dávila (wirt battal ta' Rafael de las Heras Dávila) flimkien mal-verrieta ta' dan u l-Fondo de Garantía Salarial (Fond ta' garanzija tal-paga) fir-rigward tat-talba tal-ewwel sabiex jiksbu danni għal tkeċċija kollettiva illegali.

Il-kuntest ġuridiku

Id-dritt Komunitarju

- ³ Fit-Tasqima I tad-Direttiva 98/59, intitolata "It-tifsiriet u l-iskop", l-Artikolu 1(1) ta' din id-direttiva jipprovdi:

"Għall-iskopijiet ta' din id-Direttiva:

a) 'redundancies [tkeċċijiet] kollettivi' ifisser tkeċċijiet mix-xogħol minn min iħaddem għal raġuni waħda jew aktar mhux relatati mal-ħaddiema individwali kkonċernati meta, skond l-għażla ta' l-Istati Membri, in-numru tar-redundancies huwa:

i) jew, fuq perijodu ta' 30 ġurnata:

— mill-inqas 10 fi stabbilimenti li normalment jimpjegaw iżjed minn 20 u inqas minn 100 impjegat,

— mill-inqas 10% tan-numru ta' ħaddiema fi stabbilimenti li normalment jimpjegaw mill-inqas 100 iżda inqas minn 300 ħaddiem,

— mill-inqas 30 fi stabbilimenti li normalment jimpjegaw 300 ħaddiema jew iżjed;

ii) jew, fuq perijodu ta' 90 ġurnata, mill-inqas 20, ikun xi jkun in-numru ta' impjegati li jaħdmu fl-istabbilimenti inkwistjoni;

b) 'rappreżentanti tal-ħaddiema' jfisser ir-rappreżentanti tal-ħaddiema previsti mill-ligijiet jew mill-prattiċi ta' l-Istati Membri.

Għall-iskop tal-kalkolu tan-numru tar-redundancies kif previst fis-subparagrafu tal-punt (a), it-termini [terminazzjoni] ta' kuntratt tax-xogħol li jsir [ssir] fuq l-inizjattiva ta' min iħaddem għal raġuni waħda jew iktar li ma humiex relatati mal-ħaddiema individwali kkonċernati għandhom ikunu assimilati mar-redundancies sakemm, hemm mill-inqas ħames redundancies."

- 4 L-Artikolu 2 tal-istess direttiva, li jnsab fit-Taqsima II tagħha, intitolat "L-informazzjoni u l-konsultazzjoni" jipprovdi:

"1. Meta dak li jħaddem ikun qed jikkontempla redundancies [tkeċċijiet] kollettivi, huwa għandu jibda konsultazzjonijiet mar-rappreżentanti tal-ħaddiema fi żmien tajjeb bl-iskop li jintlaħaq ftehim.

2. Dawn il-konsultazzjonijiet għandhom, mill-inqas, ikopru mezz u miżuri li jevitaw redundancies kollettivi jew tnaqqis ta' numri ta' impjegati affettwati, u biex jittaffew il-konsegwenzi billi jkun hemm rikors għal miżuri soċjali magħhom immirati, *inter alia*, li jgħinu għall-impjeg jew it-taħriġ mill-ġdid tal-ħaddiema mingħajr xogħol.

[...]

3. Sabiex jgħinu r-rappreżentanti tal-ħaddiema biex jagħmlu proposti kostruttivi, min iħaddem għandu fi żmien tajjeb matul il-konsultazzjonijiet:

a) ifornihom bl-informazzjoni rilevanti kollha u

b) f'kull każ jagħtihom notifka bil-miktub:

- i) tar-raġunijiet għar-redundancies ipprogettati;
- ii) tan-numri tal-kategoriji ta' haddiema li se jisfaw bla xogħol;
- iii) tan-numri u l-kategoriji tal-haddiema normalment impjegati;
- iv) tal-perijodu meta r-redundancies ipprogettati għandhom jiġu effettwati;
- v) tal-kriterji proposti għas-selezzjoni tal-haddiema li se jisfaw bla xogħol sakemm u safejn il-leġislazzjoni u/jew il-prattika nazzjonali jagħtu l-poter għal dan lil min ihaddem;
- vi) tal-metodu għall-kalkolu ta' xi pagamenti tar-redundancy ta' xort' oħra minn dawk ikkawżati mil-leġislazzjoni u/jew il-prattika nazzjonali.

Min ihaddem għandu jgħaddi lill-awtorità pubblika kompetenti kopja ta' mill-inqas, l-elementi tal-kommunikazzjoni bil-miktub li hemm previsti fl-ewwel subparagrafu, l-punt (b), is-subpunti (i) sa (v).

[...]"

- 5 Fit-Taqsima III tad-Direttiva 98/59, intitolata "Il-proċedura għal redundancies [tkeċċijiet] kollettivi", l-Artikolu 3 ta' din jaqra kif ġej:

"1. Kull min iħaddem għandu jinnotifika lill-awtorità pubblika kompetenti bil-miktub dwar kull pjan ta' redundancies kollettivi.

Madankollu, l-Istati Membri jistgħu jipprovdu li f'każ ta' redundancies kollettivi ippjanat ikkawżat mit-terminu ta' l-attivitajiet ta' l-istabbiliment bħala riżultat ta' deċiżjoni ġudizzjarja, min iħaddem għandu jkun obligat jinnotifika lill-awtorità pubblika kompetenti bil-miktub biss jekk hi titlob hekk.

Din in-notifika għandu jkollha l-informazzjoni rilevanti kollha li tikkonċerna r-redundancies kollettivi u l-konsultazzjonijiet ippjanati mar-rappreżentanti tal-ħaddiema previsti fl-Artikolu 2, u partikolarment ir-raġunijiet għar-redundancy, in-numru ta' ħaddiema li ser jisfgħu mingħajr xogħol, in-numru ta' ħaddiema normalment impjegati u l-perijodu li fih il-redundancy għandu jiġi effettwat.

2. Min iħaddem għandu jgħaddi lir-rappreżentanti tal-ħaddiema kopja tan-notifika prevista fil-paragrafu 1.

Ir-rappreżentanti tal-ħaddiema jistgħu jibħagtu xi kummenti li jista' jkollhom lill-awtorità pubblika kompetenti."

- 6 L-Artikolu 4 tal-imsemmija direttiva, li huwa wkoll parti mit-Taqsima III, jipprovdi:

“1. Il-redundancies [It-tkeċċijiet] kollettivi pproġettati nnotifikati lill-awtorità pubblika kompetenti ma għandhomx isehhu qabel 30 ġurnata wara n-notifika msemmija fl-Artikolu 3(1) bla ħsara għal xi dispożizzjonijiet li jirregolaw id-drittijiet individwali fir-rigward ta' l-avviż tat-tkeċċija mix-xogħol.

L-Istati Membri jistgħu jagħtu l-poter lill-awtorità pubblika kompetenti sabiex tnaqqas il-perijodu msemmi fis-subparagrafu preċedenti.

[...]

4. L-Istati Membri m'għandhomx bżonn japplikaw dan l-Artikolu għar-redundancies kollettivi kkawżati mit-tmien ta' l-attivitajiet ta' l-istabbiliment meta dawn huwa r-risultat ta' deċiżjoni ġudizzjarja.”

- 7 Skont l-Artikolu 5 ta' din l-istess direttiva, din “ma għandhiex taffetwa d-dritt ta' l-Istati Membri li japplikaw jew jintroduċu liġijiet, regolamenti jew dispożizzjonijiet amministrattivi li huma iktar favorevoli għal haddiema jew li jippromovu jew li jippermettu l-applikazzjoni ta' ftehim kollettivi iktar favorevoli għall-haddiema”
- 8 L-Artikolu 6 tad-Direttiva 98/59 jipprovdi li “[l]-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-proċeduri ġudizzjarji u amministrattivi għall-infurzar ta' l-obbligi taht din id-Direttiva huma disponibbli għar-rappreżentanti tal-haddiema u/jew għall-haddiema”.

Id-dritt nazzjonali

- 9 L-Artikolu 49(1)(g) tal-Istatut tal-Ħaddiema (Estatuto de los Trabajadores) approvat permezz tad-Digriet Irjali 1/1995, tal-24 ta' Marzu 1995, (BOE Nru 75, tad-29 ta' Marzu 1995, p. 9654, iktar 'il quddiem l-“Istatut tal-Ħaddiema”) jipprovdi li fil-każijiet segwenti jkun hemm it-terminazzjoni tal-kuntratt:

“Mewt, irtirar fil-każijiet stabbiliti fis-sistema tal-benefiċċji soċjali jew inkapaċità ta' min iħaddem, hlief għal dak li hemm stabbilit fl-Artikolu 44, jew it-terminazzjoni tal-personalità legali tal-kontraent.

Fil-każ ta' mewt, irtirar jew inkapaċità ta' min iħaddem, il-ħaddiem għandu dritt għall-ħlas ta' somma korrispondenti għal paga ta' xahar.

Fil-każ ta' terminazzjoni tal-personalità ġuridika tal-kontraent, il-formalitajiet previsti fl-Artikolu 51 ta' dan [l-Istatut] għandhom jiġu osservati”.

10 L-Artikolu 51 tal-Istatut tal-Ħaddiema jipprovdi:

“1. Għall-finijiet ta’ dak li jistabbilixxi [dan l-Istatut], tkeċċija kollettiva tfisser it-terminazzjoni ta’ kuntratti ta’ xogħol minhabba raġunijiet ekonomiċi, tekniċi, organizzattivi jew ta’ produzzjoni, sakemm, matul perijodu ta’ 90 jum, din it-terminazzjoni tirrigwarda tal-inqas:

- a) 10 ħaddiema, fl-impriża li jhaddmu inqas minn 100 impjegat.
- b) 10 % tan-numru ta’ ħaddiema tal-impriża li jhaddmu bejn 100 u 300 impjegat.
- c) 30 ħaddiem, fl-impriża li jhaddmu bejn 300 impjegat jew iktar.

Ir-raġunijiet ta’ terminazzjoni msemija f’dan l-artikolu jitqiesu li jseħhu meta l-adozzjoni tal-miżuri proposti tikkontribwixxi biex tingheleb sitwazzjoni ekonomika negattiva tal-impriża, jekk ir-raġunijiet ikunu ta’ natura ekonomika, jew, jekk [ikunu raġunijiet] tekniċi, organizzattivi jew ta’ produzzjoni, biex tiżgura l-kontinwità futura tal-impriża u tal-postijiet tax-xogħol fiha permezz ta’ organizzazzjoni aħjar tar-rizorsi.

It-tkeċċija kollettiva tfisser ukoll it-terminazzjoni tal-kuntratti ta’ xogħol li jirrigwardaw il-ħaddiema kollha tal-impriża, sakemm in-numru tal-impjegati kkonċernati jkun iktar

minn hamsa, meta t-tkeċċija kollettiva ssegwi l-waqfien totali tal-attività tal-impriza, ibbażata fuq ir-raġunijiet imsemmija iktar 'il fuq.

Biex jiġi kkalkolat in-numru ta' terminazzjonijiet ta' kuntratti ta' xogħol imsemmija fl-ewwel subparagrafu, għandha titqies kull terminazzjoni li għrat fil-perijodu inkwistjoni fuq inizjattiva ta' min iħaddem abbażi ta' raġunijiet oħrajn, li ma humiex relatati mal-ħaddiem, differenti minn dak stabbilit fl-Artikolu 49(1)(c), dejjem jekk in-numru tagħhom ikun tal-inqas hamsa. Meta, matul perijodu ta' 90 jum suċċessiv, bl-intenzjoni li jiġu evitati d-dispożizzjonijiet ta' [dan l-Istatut], l-impriza tittermina kuntratti ta' xogħol skont l-Artikolu 52(c) f'numru li jkun iżgħar mil-limiti indikati u mingħajr ma jkun hemm raġunijiet ġodda li jiġġustifikaw dik iċ-ċirkustanza, dawn it-terminazzjonijiet il-ġodda inkwistjoni jiġu kkunsidrati bħala li sehhew bi frodi tal-liġi u jiġu ddikjarati nulli u mingħajr effett.

2. Min iħaddem, li jkollu l-intenzjoni li jagħmel tkeċċija kollettiva, għandu jitlob l-awtorizzazzjoni għat-terminazzjoni tal-kuntratti ta' xogħol skont il-proċedura tar-'regoli tax-xogħol' stabbilita [f'dan l-Istatut] u tar-regolamenti relattivi ta' implemen-tazzjoni. Il-proċedura għandha tibda bit-talba lill-awtorità kompetenti u bil-ftuħ ta' perijodu ta' konsultazzjonijiet mar-rappreżentanti legali tal-ħaddiema

[...]

8. Il-ħaddiema li l-kuntratti tagħhom jiġu tterminati skont id-dispożizzjonijiet ta' dan l-artikolu għandhom dritt għal kumpens ekwivalenti għal għoxrin jum ta' paga għal kull sena ta' servizz, u jinqasmu *pro rata* għax-xhur ta' perijodi ta' żmien inqas minn sena, u li l-ammont totali ma jistax jaqbez it-tnax-il xhar.

9. Il-*haddiema jistgħu*, permezz tar-rappreżentanti tagħhom, jitolbu wkoll li tinbeda l-proċedura [tar-regoli tax-xogħol] jekk jista' raġonevolment jiġi preżunt li l-fatt li min iħaddem ma jibdx din il-proċedura jista' jwassal sabiex jikkawżalhom danni irreparabbli jew diffiċilment reparabbli. F'dan il-każ, l-awtorità kompetenti tiddetermina l-azzjonijiet tagħhom u r-rapporti neċessarji sabiex tinbeda l-proċedura, fit-termini previsti minn dan l-artikolu.

[...]

12. L-eżistenza ta' każ ta' forza maġġuri, bħala kawża ta' terminazzjoni tal-kuntratti ta' xogħol, għandha tiġi debitament kkonstatata mill-awtorità pubblika kompetenti, ikun xi jkun in-numru tal-*haddiema* kkonċernati, wara li tinbeda l-proċedura tar-[regoli tax-xogħol] skont id-dispożizzjonijiet ta' dan il-paragrafu. Il-proċedura tinbeda fuq talba tal-impriża, bil-mezzi ta' prova li hija tqis xierqa, [u] din it-talba hija kkomunikata fl-istess *hin* lir-rappreżentanti legali tal-*haddiema*, fejn l-imsemmija rappreżentanti għandhom il-kwalità ta' parti interessata fil-proċedura kollha. Wara li jittiehdu l-passi kollha u li jitlestew ir-rapporti meħtieġa, id-deċiżjoni tal-awtorità pubblika kompetenti tingħata f'terminu ta' hamest ijiem li jibdx jiddekorru mit-talba u l-effetti tagħha japplikaw mid-data tal-fatt li kkawża l-forza maġġuri.

Jekk l-awtorità pubblika kompetenti tikkonstata każ ta' forza maġġuri, hija tista' tiddeciedi li t-totalità jew parti mid-danni li għandhom jithallsu lill-*haddiema* affettwati mit-terminazzjoni tal-kuntratt ta' xogħol jiġu mħallsa mill-Fondo de Garantía Salarial, bla *hsara* għad-dritt ta' dan tal-aħħar li jithallas lura minn min iħaddem.

13. Id-dispożizzjonijiet tal-Liġi Nru 30/1992, tas-26 ta' Settembru 1992, dwar is-sistema ġuridika tal-amministrazzjonijiet pubbliċi u dwar il-proċedura amministrattiva tad-dritt komuni, tapplika għas-sitwazzjonijiet mhux irregolamentati minn dan

l-[Istatut], b'mod partikolari fil-qasam tal-appell. Il-passi li għandhom jittiehdu u n-notifiki li għandhom isiru fil-konfront tal-haddiema għandhom isiru għand ir-rappreżentanti legali tagħhom.”

- 11 Il-qorti tar-rinviju tippreċiża li l-konsegwenzi li jirriżultaw minn terminazzjoni ta' kuntratt ta' xogħol għal raġunijiet oġġettivi ġġudikati infondati huma l-istess bħal dawk li jirriżultaw minn tkeċċija dixxiplinarja infondata skont l-Artikolu 55 tal-Istatut tal-Haddiema. Hija tindika li l-Artikolu 56(1) ta' dan l-Istatut jipprovdi f'dan ir-rigward dan li ġej:

“Meta t-tkeċċija tiġi ddikjarata ingusta, min iħaddem, f'terminu ta' hamest ijiem li jibda' jiddekorri min-notifika tas-sentenza, ikun jista' jagħżel bejn li jerġa' jdaħħal il-haddiem fl-impriza, flimkien mal-ħlas tal-arretrati tal-paga hekk kif previsti fis-subparagrafu (b) tal-paragrafu (1) jew li jhallas is-somom segwenti, li għandhom jiġu stabbiliti fis-sentenza

- a) kumpens ekwivalenti għal 45 jum ta' ħlas għal kull sena ta' servizz, bil-perijodi li jkun ta' mhux iktar minn sena li jiġu kkalkolati *pro rata* fuq il-bażi ta' kull xahar sa massimu ta' 42 paga ta' kull xahar.
- b) ammont daqs is-somma tal-pagi dovuti mid-data tat-tkeċċija san-notifika tas-sentenza li tiddikjara t-tkeċċija ingusta jew sakemm il-haddiem ma jkunx sab impjieg ġdid, fil-każ li l-impjieg ġdid jinsab qabel l-ghoti tas-sentenza u min iħaddem jipprovdi l-prova tas-somom imħallsin, li għandhom jitnaqqsu mis-somma tal-arretrati tal-paga.”

Il-fatti tal-kawża prinċipali u d-domandi preliminari

- 12 Is-seba' rikorrenti fil-kawża prinċipali jikkostitwixxu l-persunal impjegat fi ħdan l-impriża li R. De las Heras Dávila kien jamministra bħala persuna fiżika, minhabba li l-impriża ma kellhiex personalità ġuridika tagħha.
- 13 B'rikors tal-31 ta' Mejju 2004, huma ppreżentaw rikors quddiem il-Juzgado de lo Social Nru 25 de Madrid għal tkeċċija ingusta kontra Herencia vacante de Rafael de las Heras Dávila *et*, fejn isostnu li huma kienu marru fuq il-post tax-xogħol tagħhom mit-30 ta' April sal-5 ta' Mejju 2004, imma li l-bini kien magħluq, u għalhekk ikkunsidraw li kienu tkeċċew b'mod taċitu.
- 14 Irriżulta, li min iħaddem kien miet fl-1 ta' Mejju 2004, mingħajr ma għamel testment u mingħajr ma stabbilixxa d-drittijiet tal-eredi tiegħu. L-eredi legali tiegħu rrinunzjaw għas-suċċessjoni b'atti notarili tal-15 ta' Ġunju 2004 u tas-27 ta' Marzu 2007. Mid-deċiżjoni tar-rinviju jirriżulta li l-impriża waqqfet l-attività tagħha.
- 15 Il-Juzgado de lo Social Nru 25 de Madrid ċaħad dan ir-rikors minhabba li t-terminazzjoni tal-kuntratti ta' xogħol tar-rikorrenti fil-kawża prinċipali kienet saret wara l-mewt ta' min iħaddem mingħajr ma kienet ġiet ittrasferita l-impriża u li għalhekk ma kienx hemm tkeċċija.
- 16 Ir-rikorrenti fil-kawża prinċipali ppreżentaw appell minn din is-sentenza quddiem il-qorti tar-rinviju. Huma jsostnu li d-deċiżjoni tat-terminazzjoni hija att formali, li fil-konfront tagħha għandhom jiġu osservati l-kundizzjonijiet stabbiliti fl-Artikolu 55(1) tal-Istatut tal-Ħaddiema, b'mod li l-eredi ta' min iħaddimhom kellhom jinnotifikawhom b'tali deċiżjoni. Għalhekk, ir-rikorrenti fil-kawża prinċipali jitolbu li tiġi kkonstatata l-eżistenza ta' tkeċċija ingusta u li għandhom jithallsu danni li jikkorrispondu għal 45 jum ta' paga għal kull sena ta' servizz kif ukoll l-arretrati tal-paga li għandhom jibdew jiddekorru mid-data tat-tkeċċija sad-data tan-notifika tas-sentenza tal-qorti tar-rinviju jew sad-data ta' meta jerġġghu jiddaħhlu fis-servizz. Sussidjarjament huma jitolbu li tiġi kkonstatata t-terminazzjoni tal-kuntratti ta' xogħol

minhabba l-mewt ta' min iħaddem, skont l-Artikolu 49 tal-istess Statut, u li jingħatawllhom id-danni previsti f'din id-dispożizzjoni.

- 17 Il-konvenuti fil-kawża prinċipali jsostnu li l-ebda tkeċċija ma saret u li din hija terminazzjoni tar-relazzjoni ta' xogħol wara li miet min iħaddem.
- 18 Il-prosekutur, li ġie mistieden mill-qorti tar-rinviju jagħti opinjoni fil-kawża prinċipali, jikkunsidra li tista' teżisti inkompatibbiltà bejn id-dispożizzjonijiet tad-dritt Komunitarju u l-Artikolu 49(1)(g) tal-Istatut tal-Ħaddiema.
- 19 Il-qorti tar-rinviju tqis li hemm nuqqas ta' ugwaljanza fit-trattament fid-dritt Spanjol fil-każ ta' terminazzjoni tal-kuntratt ta' xogħol minhabba t-terminazzjoni tal-impriza minhabba n-natura tal-persuna ta' min iħaddem. Fil-fatt, f'tali każ, il-ħaddiema impjegati minn persuna ġuridika huma f'sitwazzjoni iktar favorevoli minn dawk il-ħaddiema impjegati minn persuna fiżika, filwaqt li d-danni li jirriżultaw minn tkeċċija jew terminazzjoni tal-kuntratt ta' xogħol huma l-istess.
- 20 F'dawn iċ-ċirkustanzi, billi kkunsidra li l-interpretazzjoni tad-dispożizzjonijiet tad-Direttiva 98/59 hija neċessarja sabiex jagħti d-deċiżjoni tiegħu, it-Tribunal Superior de Justicia de Madrid iddeċieda li jissospendi l-proċeduri quddiemu u li jagħmel lill-Qorti tal-Ġustizzja d-domandi segwenti:

“1) L-Artikolu 51 tal-Istatut tal-Ħaddiema jonqos milli jissodisfa l-obbligi imposti mid-Direttiva [98/59] billi jillimita d-definizzjoni ta' tkeċċijiet kollettivi għal tkeċċijiet minhabba raġunijiet ekonomiċi, tekniċi, organizzativi jew ta' produzzjoni u billi ma jestendix d-definizzjoni għal tkeċċija għal raġuni mhux relatata mal-ħaddiema individwali kkonċernati?

- 2) Ir-regola fl-Artikolu 49(1)(ġ) tal-Istatut tal-Ħaddiema li tistabbilixxi kumpens limitat għal paga ta' xahar, għall-ħaddiema li tilfu x-xogħol tagħhom minħabba mewt, irtirar jew inkapaċità ta' min iħaddem, li teskludihom mill-iskop tal-Artikolu 51 tal-Istatut u li tmur kontra l-Artikoli 1, 2, 3, 4 u 6 tad-Direttiva [98/59], minħabba f'hekk tmur ukoll kontra d-Direttiva [98/59]?

- 3) Il-leġiżlazzjoni Spanjola dwar it-tkeċċijiet kollettivi, u b'mod partikolari l-Artikoli 49(1)(ġ) u 51 tal-Istatut tal-Ħaddiema, tikser l-Artikolu 30 tal-Karta tad-Drittijiet Fundamentali tal-Unjoni Ewropea [proklamata f'Nizza, fis-7 ta' Diċembru 2000 (ĠU C 364, p. 1)] u l-Karta Komunitarja tad-Drittijiet Soċjali Fundamentali tal-Ħaddiema adottata waqt is-sessjoni tal-Kunsill Ewropew, tad-9 ta' Diċembru 1989, fi Strasbourg [mill-kapijiet ta' Stat jew ta' gvern ta' ħdax-il Stat Membru]?"

Fuq id-domandi preliminari

Fuq il-ġurisdizzjoni tal-Qorti tal-Ġustizzja

- 21 Skont il-Gvern Spanjol u dak Ungeriz kif ukoll skont il-Kummissjoni Ewropea, għandu jiġi rrilevat, fir-rigward tal-ewwel żewġ domandi, li, fil-mument tal-mewt tiegħu, R. de las Heras Dávila kien iħaddem seba' impjegati, b'mod li, bħala regola, sitwazzjoni bħal din taqas' barra l-kamp ta' applikazzjoni tad-Direttiva 98/59.

- 22 Fil-fatt, skont l-Artikolu 1(1)(a)(ii) ta' din id-direttiva, hemm bżonn, sabiex din tkun tapplika f'sitwazzjoni bħal dik fil-kawża prinċipali, li n-numru ta' tkeċċijiet ikun tal-anqas ta' għoxrin fuq perijodu ta' erba' u għoxrin ġurnata.

- 23 Madankollu, id-Direttiva 98/59 tipprovdi, fl-Artikolu 5 tagħha, li hija ma taffettwax il-possibbiltà tal-Istati Membri li japplikaw jew li jadottaw il-ligijiet, ir-regolamenti u d-dispożizzjonijiet amministrattivi l-iktar favorevoli għall-ħaddiema, jew li jippermettu jew jiffavorixxu l-applikazzjoni tad-dispożizzjonijiet konvenzjonali l-iktar favorevoli għalihom.
- 24 Mid-deċiżjoni tar-rinviju jirriżulta li fid-dritt Spanjol jeżistu dispożizzjonijiet bħal dawn, sa fejn, skont l-ewwel u t-tielet subparagrafi tal-Artikolu 51(1) tal-Istatut tal-Ħaddiema, il-kuncett ta' tkeċċija kollettiva jkopri wkoll it-terminazzjoni tal-kuntratti ta' xogħol tal-ħaddiema kollha tal-impriża, sakemm in-numru tal-ħaddiema kkonċernati jkun iktar minn ħamsa, meta t-tkeċċija sseħħ minhabba t-twaqqif komplet tal-attività minhabba raġunijiet ekonomiċi, tekniċi, organizzattivi jew ta' produzzjoni.
- 25 Il-qorti tar-rinviju ssostni li, fil-kawża pendenti quddiemha, it-terminazzjoni tal-kuntratti ta' xogħol tal-persunal kollu impjegat minn R. de las Heras Dávila minhabba l-mewt ta' dan għandha taqa' taħt il-kamp ta' applikazzjoni tad-dispożizzjonijiet imsemmija fil-punt preċedenti u għandha, hi wkoll, tiġi kkwalifikata bħala tkeċċija kollettiva. Din il-qorti tqis li jekk ma jsirx hekk ikun hemm differenza fit-trattament kuntrarjament għad-Direttiva 98/59 u għall-kuncett ta' "redundancies [tkeċċijiet] kollettivi" fis-sens tagħha.
- 26 F'dan ir-rigward, it-talba għal deċiżjoni preliminari, ċertament, hija dwar każ ta' terminazzjoni tar-relazzjoni ta' xogħol fejn in-numru huwa inqas mil-limiti previsti fl-Artikolu 1(1)(a) tad-Direttiva 98/59.
- 27 Madankollu, peress li l-leġiżlatur nazzjonali għażel li jinkludi fil-kuncett ta' tkeċċijiet kollettivi, fis-sens ta' din id-direttiva, każijiet li ma jaqgħux lanqas taħt il-kamp ta'

applikazzjoni ta' din id-direttiva filwaqt li jiġu esklużi mill-imsemmi kuncett każijiet bhal dak fil-kawża prinċipali, jeżisti interess Komunitarju ċert fejn sabiex jiġu evitati interpretazzjonijiet differenti fil-futur, dan il-kuncett kif ukoll is-soluzzjonijiet tad-dritt Komunitarju li huma relatati, jiġu interpretati b'mod uniformi, ikunu xi jkunu l-kundizzjonijiet li huma invokati fiha (ara, f'dan is-sens, is-sentenza tas-16 ta' Marzu 2006, Poseidon Chartering, C-3/04, Ġabra p. I-2505, punti 16 u 17).

- 28 F'dawn iċ-ċirkustanzi, hemm lok li tingħata risposta għad-domandi preliminari abbażi tal-premessa li ċerti tipi ta' terminazzjoni ta' kuntratt ta' xogħol li jikkonċernaw numru ta' haddiema inqas mil-limiti previst fl-Artikolu 1 tad-Direttiva 98/59 huma mqabbla, mil-liġi Spanjola, mat-tkeċċijiet kollettivi fis-sens ta' dan l-artikolu, imma li tipi oħra ta' terminazzjoni ta' kuntratt ta' xogħol li jistgħu jikkonċernaw l-istess numru ta' haddiema, b'mod partikolari t-terminazzjoni tal-kuntratti ta' xogħol tal-persunal kollu minhabba l-mewt ta' min iħaddem, ma taqax, skont l-imsemmija leġislazzjoni, taħt il-kuncett ta' tkeċċijiet kollettivi.

Fuq l-ewwel domanda

- 29 Bl-ewwel domanda tagħha, il-qorti tar-rinviju tesprimi d-dubbi tagħha fir-rigward tal-kompatibbiltà mal-Artikolu 1(1) tad-Direttiva 98/59 mal-leġislazzjoni Spanjola applikabbli fil-kawża prinċipali, fejn il-kuncett ta' tkeċċija kollettiva ma jinkludix kull terminazzjoni ta' kuntratt ta' xogħol għal raġunijiet li ma humiex relatati mal-haddiema individwali.
- 30 L-ewwel nett, għandu jifakkar li l-Qorti tal-Ġustizzja ma għandhiex tiddeċiedi, fil-kuntest ta' proċedura skont l-Artikolu 234 KE, dwar il-kompatibbiltà ta' liġijiet tad-dritt intern mad-dispożizzjonijiet tad-dritt Komunitarju. Min-naħa l-oħra, il-Qorti tal-

Ġustizzja għandha l-ġurisdizzjoni sabiex tagħti lill-qorti tar-rinviju l-elementi kollha ta' interpretazzjoni li jirriżultaw mid-dritt Komunitarju li jippermettulha li tevalwa l-kompatibbiltà tad-dritt intern mal-leġiżlazzjoni Komunitarja (ara, b'mod partikolari, s-sentenzi tad-19 ta' Settembru 2006, *Wilson*, C-506/04, Ġabra p. I-8613, punti 34 u 35, kif ukoll tas-6 ta' Marzu 2007, *Placanica et*, C-338/04, C-359/04 u C-360/04, Ġabra p. I-1891, punt 36).

31 Huwa paċifiku li l-kawża prinċipali hija dwar il-legalità tat-terminazzjoni tal-kuntratti ta' xogħol tal-persunal kollu ta' impriża minhabba l-mewt ta' min iħaddem.

32 Għalhekk, sabiex tingħata risposta utli lill-qorti tar-rinviju fid-dawl tas-soluzzjoni tal-kawża li għandha quddiemha, għandu jiġi ddeterminat jekk l-Artikolu 1(1) tad-Direttiva 98/59 għandux jiġi interpretat fis-sens li jipprekludi leġiżlazzjoni nazzjonali li tipprovdi li t-terminazzjoni tal-kuntratti ta' xogħol ta' diversi ħaddiema li dak li jhaddimhom huwa persuna fiżika minhabba l-mewt ta' din il-persuna li thaddimhom ma tikkwalifikax bħala tkeċċija kollettiva.

33 Fl-ewwel lok, għandu jiġi kkonstatat li ma jirriżultax mill-formulazzjoni tal-imsemmija direttiva li tali sitwazzjoni taqa' taħt il-kamp ta' applikazzjoni tagħha.

34 Huwa minnu li l-Qorti tal-Ġustizzja interpretat b'mod estiż il-kliem "raġuni waħda jew aktar mhux relatati mal-ħaddiema" użat fl-Artikolu 1(1) ta' din id-Direttiva (ara, f'dan is-sens, is-sentenzi tat-12 ta' Ottubru 2004, *Il-Kummissjoni vs Il-Portugall*, C-55/02, Ġabra p. I-9387, punt 49, kif ukoll tas-7 ta' Settembru 2006, *Agorastoudis et*, C-187/05 sa C-190/05, Ġabra p. I-7775, punt 28). Madankollu, mit-test tagħha jirriżulta li l-kuncett ta' "redundancies [tkeċċijiet] kollettivi" fis-sens ta' din id-dispożizzjoni jippresupponi kemm l-eżistenza ta' persuna li thaddem kif ukoll ta' xi att min-naha tiegħu.

- 35 Skont id-definizzjoni mogħtija fl-ewwel subparagrafu tal-Artikolu 1(1)(a) tad-Direttiva 98/59, dan it-terminu jirreferi għal tkeċċijiet minn min iħaddem għal raġuni jew raġunijiet mhux relatati mal-ħaddiema sa fejn ikunu jeżistu ċerti kundizzjonijiet ta' natura kwantitattiva u temporali.
- 36 Skont it-tieni subparagrafu tal-Artikolu 1(1) tal-istess direttiva, sabiex jiġi kkalkolat in-numru ta' tkeċċijiet kollettivi bħal dawk previsti fl-ewwel subparagrafu tal-punt (a) ta' dan l-istess paragrafu, it-terminazzjonijiet tal-kuntratt ta' xogħol li jsiru fuq inizjattiva ta' min iħaddem għal raġuni jew raġunijiet diversi mhux relatati mal-ħaddiema huma mqabbla mat-tkeċċijiet, sakemm ikun hemm tal-anqas ħames tkeċċijiet.
- 37 Skont l-Artikolu 2(1) ta' din l-istess direttiva, persuna li tħaddem li għandha intenzjoni tkeċċi b'mod kollettiv għandha tipproċedi, fi żmien tajjeb, sabiex tikkonsulta mar-rappreżentanti tal-ħaddiema sabiex jintlaħaq ftehim. Il-paragrafu 3 tal-istess Artikolu jipprovdi li min iħaddem għandu, fi żmien tajjeb matul il-konsultazzjonijiet, jagħti lir-rappreżentanti tal-ħaddiema l-informazzjoni utli kollha u jikkomunikalhom bil-miktub l-elementi elenkati fil-punt (b) ta' dan l-aħħar paragrafu.
- 38 L-Artikolu 3 tad-Direttiva 98/59 jipprovdi li min iħaddem għandu jinnotifika bil-miktub kull pjan ta' tkeċċijiet kollettivi lill-awtorità pubblika kompetenti u għandu jibgħat kopja ta' din in-notifika lir-rappreżentanti tal-ħaddiema.
- 39 It-termini kollha li jinsabu f'dawn id-dispożizzjonijiet, b'mod partikolari l-espressjonijiet "jikkontempla redundancies [tkeċċijiet]", "għandu jibda konsultazzjonijiet", "jagħtihom notifika bil-miktub", jinnotifika [...] bil-miktub dwar kull pjan ta'

redundancies [tkeċċijiet] u “jgħaddi [...] kopja”, juru l-hteġa tal-eżistenza ta’ persuna li tħaddem kif ukoll ta’ ċerti azzjonijiet min-naħa tagħha.

40 Barra minn hekk, jirriżulta mill-formulazzjoni “redundancies [tkeċċijiet ...] fuq l-inizjattiva ta’ min iħaddem”, użata fl-ewwel sentenza tal-Artikolu 1(1)(a) tad-Direttiva 98/59, li l-kunċett ta’ tkeċċijiet kollettivi jfisser, bħala regola, li min iħaddem jagħmel dawn it-tkeċċijiet jew, fi kwalunkwe każ, għandu l-intenzjoni li jagħmel dawn it-tkeċċijiet, filwaqt li, kif l-Avukat Ġenerali rrileva fil-punt 81 tal-konkluzjonijiet tiegħu, il-formulazzjoni “fuq l-inizjattiva ta’ min iħaddem”, użata fit-tieni subparagrafu tal-istess paragrafu, timplika manifestazzjoni diretta tar-rieda ta’ min iħaddem li tikkonsisti fil-fatt li jkun ha inizjattiva.

41 Minn dak li jippreċedi jirriżulta li t-terminu ta’ tkeċċijiet kollettivi, fis-sens tal-Artikolu 1(1)(a) tad-Direttiva 98/59, jippresupponi l-eżistenza ta’ persuna li tħaddem li jkollha intenzjoni tagħmel dawn it-tkeċċijiet u li tkun f’pożizzjoni, minn naħa, li tagħmel, f’dan il-kuntest, l-atti msemmija fl-Artikoli 2 u 3 tal-imsemmija direttiva, u, min-naħa l-oħra, li tagħmel, jekk ikun il-każ, dawn it-tkeċċijiet.

42 Madankollu, sitwazzjoni bħal dik fil-kawża prinċipali hija kkaratterizzata mhux biss min-nuqqas ta’ intenzjoni li jsiru dawn it-tkeċċijiet kollettivi, imma wkoll min-nuqqas ta’ persuna li tħaddem li tista’ tkun id-destinatarja tal-obbligi li jirriżultaw mid-dispożizzjonijiet imsemmija fil-punti 37 u 38 ta’ din is-sentenza, li twettaq l-atti msemmija minn dawn tal-aħħar u li tagħmel, jekk ikun il-każ, dawn it-tkeċċijiet.

43 Fit-tieni lok, fir-rigward tal-għan prinċipali tad-Direttiva 98/59, għandu jtfakkar li, minn naħa, skont l-Artikolu 2(2) tagħha, il-konsultazzjonijiet huma dwar il-possibbiltajiet li jiġu evitati jew li jitnaqqsu t-tkeċċijiet kollettivi kif ukoll dwar il-possibbiltajiet li

jittaffew il-konsegwenzi billi jkun hemm rikors għal miżuri soċjali magħhom immirati, *inter alia*, li jgħinu għall-impjieg jew għat-tahriġ mill-ġdid tal-ħaddiema mkeċċija. Min-naħa l-oħra, skont l-Artikoli 2(3) u 3(1) ta' din id-direttiva, min iħaddem għandu jinnotifika kull pjan ta' tkeċċija kollettiva lill-awtorità pubblika u jittrażmettilhom l-elementi u l-informazzjoni msemmija f'dawn id-dispożizzjonijiet.

- 44 Għaldaqstant, dan il-għan prinċipali tad-Direttiva 98/59, jiġifieri li t-tkeċċijiet ikunu ppreċeduti minn konsultazzjoni mar-rappreżentanti tal-ħaddiema u li l-awtorità pubblika kompetenti tiġi informata, ma jistax jintlaħaq fil-każ ta' kwalifikazzjoni bħala "redundancy [tkeċċija] kollettiva" tat-terminazzjoni tal-kuntratti ta' xogħol tal-persunal kollu ta' impriża amministrata minn persuna fiżika minhabba li jitwaqqfu l-attivitajiet ta' din l-impriża wara l-mewt tal-persuna li thaddem, peress li tali konsultazzjoni ma tistax isseħh u li għalhekk ma huwiex possibbli, la li jiġu evitati u lanqas li jitnaqqsu t-terminazzjonijiet tal-kuntratt ta' xogħol u lanqas li jittaffew il-konsegwenzi.
- 45 Barra minn hekk, għandu jiġi rrilevat li d-Direttiva 98/59 ma hijiex intiża sabiex tistabbilixxi mekkanizmu ta' kumpens finanzjarju ġenerali fil-livell Komunitarju f'każ ta' telf tal-impjieg.
- 46 Fit-tielet lok, għandu jiġi rrilevat li ċerti dispożizzjonijeet tad-Direttiva 98/59 diġà ġew interpretati mill-Qorti tal-Ġustizzja.
- 47 Għalhekk, il-Qorti tal-Ġustizzja diġà ddeċidiet li, skont l-Artikolu 2(1) u (3) kif ukoll l-Artikolu 3(1) u (2) tad-Direttiva 98/59, l-uniku destinatarju tal-obbligi fil-qasam tal-informazzjoni, tal-konsultazzjoni u tan-notifika huwa min iħaddem (ara s-sentenza tal-10 ta' Settembru 2009, Akavan Eritysalojen Keskusliitto AEK *et*, C-44/08, Ġabra p. I-8163, punt 57).

- 48 Il-Qorti tal-Ġustizzja ddeċidiet ukoll li l-obbligi ta' konsultazzjoni u ta' notifika li għandu min iħaddem joriġinaw qabel id-deċiżjoni ta' terminazzjoni tal-kuntratti ta' xogħol (ara, f'dan is-sens, is-sentenzi tas-27 ta' Jannar 2005, Junk, C-188/03, Ġabra p. I-885, punti 36 u 37, kif ukoll Akavan Erityisalojen Keskusliitto AEK *et*, iċċitata iktar 'il fuq, punt38).
- 49 Madankollu, f'każ bħal dak inkwistjoni fil-kawża prinċipali, il-mewt ta' min iħaddem u t-terminazzjoni tal-kuntratti ta' xogħol tal-ħaddiema li kien jimpjega jikkoinċidu. Għalhekk, kif isostni l-Gvern Spanjol, teżisti impossibbiltà materjali li jitwettqu dawn l-obbligi.
- 50 Barra minn hekk, f'każ bħal dak inkwistjoni fil-kawża prinċipali, ma teżisti la deċiżjoni għat-terminazzjoni tal-kuntratti ta' xogħol u lanqas l-intenzjoni preliminari li ssir tali terminazzjoni.
- 51 Mill-ġurisprudenza tal-Qorti tal-Ġustizzja jirriżulta li d-Direttiva 98/59, kif bħal qabel id-Direttiva tal-Kunsill 75/129/KEE, tas-17 ta' Frar 1975, dwar l-approssimazzjoni tal-liġijiet tal-Istati Membri dwar it-tkeċċijiet kollettivi (ĠU L 48, p. 29) jiggarrantixxu biss armonizzazzjoni parzjali tar-regoli ta' protezzjoni tal-ħaddiema f'każ ta' tkeċċijiet kollettivi (ara, fir-rigward tad-Direttiva 75/129, is-sentenza tat-8 ta' Ġunju 1994, Il-Kummissjoni vs Ir-Renju Unit, C-383/92, Ġabra p. I-2479, punt 25, u, fir-rigward tad-Direttiva 98/59, is-sentenza Akavan Erityisalojen Keskusliitto AEK *et*, iċċitata iktar 'il fuq, punt 60) u li din ma tarmonizzax il-modalitajiet tat-terminazzjoni definittiva tal-attivitajiet tal-impriza, imma l-proċedura li għandha tiġi segwita meta jsiru tkeċċijiet kollettivi (ara, fir-rigward tad-Direttiva 75/129, is-sentenza Agorastoudis *et*, iċċitata iktar 'il fuq, punt 36).

52 Fl-ahhar nett, għandu jingħad li l-interpretazzjoni li tgħid li l-kunċett ta' "redundancies [tkeċċijiet] kollettivi" fis-sens tad-Direttiva 98/59 ma jinkludix it-terminazzjoni tal-kuntratti ta' xogħol ta' diversi haddiema li min iħaddimhom huwa persuna fiżika minhabba fil-mewt ta' din il-persuna li tħaddem ma hijiex kontradetta mis-sentenza Il-Kummissjoni vs Il-Portugall, iċċitata iktar 'il fuq. Fil-fatt, din is-sentenza ngħatat fil-kuntest ta' proċedura għal nuqqas ta' twettiq ta' obbligu fejn it-termini "raġuni waħda jew aktar mhux relatati mal-haddiema" użati fl-Artikolu 1 ta' din id-direttiva kienu ġew analizzati, imma mingħajr ma sitwazzjoni bħal dik fil-kawża prinċipali, ikkaratterizzata mit-terminazzjoni tal-kuntratti ta' xogħol minhabba l-mewt tal-persuna fiżika li hija l-persuna li tħaddem u n-nuqqas ta' sugġett legali destinatarju tal-obbligi previsti minn din id-direttiva, kienet ġiet eżaminata b'mod speċifiku.

53 Fid-dawl ta' dak li jippreċedi, ir-risposta għall-ewwel domanda għandha tkun li l-Artikolu 1(1) tad-Direttiva 98/59 għandu jiġi interpretat fis-sens li ma jipprekludix leġiżlazzjoni nazzjonali li tipprovdi li t-terminazzjoni tal-kuntratti ta' xogħol ta' diversi haddiema, li min iħaddimhom huwa persuna fiżika, minhabba l-mewt ta' din il-persuna li tħaddimhom ma tikkwalifikax bħala tkeċċija kollettiva.

Fuq it-tieni domanda

54 Bit-tieni domanda tagħha, il-qorti tar-rinviju tistaqsi jekk id-Direttiva 98/59 għandhiex tiġi interpretata fis-sens li tipprekludi leġiżlazzjoni nazzjonali li tipprovdi għal danni differenti skont jekk il-haddiema jkunux tilfu l-impjieg tagħhom wara l-mewt ta' min iħaddem jew minhabba tkeċċija kollettiva.

55 F'dan ir-rigward, minn naħa, jirriżulta mir-risposta tal-ewwel domanda li t-terminazzjoni ta' kuntratti ta' xogħol marbuta mal-mewt ta' min iħaddem li hija persuna fiżika, li ssir f'ċirkustanzi bħal dawk fil-kawża prinċipali, ma jaqgħux taħt il-kunċett ta' tkeċċijiet kollettivi, fis-sens tad-Direttiva 98/59.

56 Min-naħa l-oħra, kif tfakkar fil-punti 45 u 51 ta' din is-sentenza, l-imsemmija direttiva tiżgura biss armonizzazzjoni parzjali tar-regoli ta' protezzjoni tal-ħaddiema f'każ ta' tkeċċijiet kollettivi u ma tftitx li tistabbilixxi mekkanizmu ta' kumpens finanzjarju ġenerali fil-livell Komunitarju fil-każ ta' telf ta' impjeg. F'dan il-kuntest, il-kwistjoni tal-estensjoni tal-kumpens għall-ħaddiema f'każ ta' terminazzjoni tar-relazzjoni ta' xogħol tagħhom ma taqax taħt l-applikazzjoni tad-Direttiva 98/59.

57 Għalhekk, ir-risposta għat-tieni domanda magħmula għandha tkun li l-imsemmija direttiva ma tipprekludix leġislazzjoni nazzjonali li ttipprovdi għal kumpensi differenti skont jekk il-ħaddiema tilfux l-impjeg tagħhom wara l-mewt ta' min iħaddem jew wara tkeċċija kollettiva.

Fuq it-tielet domanda

58 Bit-tielet domanda tagħha, il-qorti tar-rinviju tistaqsi, essenzjalment, jekk l-Artikolu 30 tal-Karta tad-Drittijiet Fundamentali tal-Unjoni Ewropea kif ukoll id-dispożizzjonijiet tal-Karta Komunitarja tad-Drittijiet Soċjali Fundamentali għandhomx ikunu interpretati fis-sens li jipprekludu leġislazzjoni nazzjonali bħal dik fil-kawża prinċipali.

- 59 Madankollu, kif jirriżulta mill-kunsiderazzjonijiet għall-ewwel żewġ domandi, sitwazzjoni bħal dik li wasslet għall-kawża prinċipali ma taqax taht il-kamp ta' applikazzjoni tad-Direttiva 98/59, u lanqas, għaldaqstant, ma taqa' taht dak tad-dritt Komunitarju. F'dawn iċ-ċirkustanzi, m'hemmx lok li tingħata risposta għat-tielet domanda.

Fuq l-ispejjeż

- 60 Peress li l-proċedura għandha, fir-rigward tal-partijiet fil-kawża prinċipali, in-natura ta' kwistjoni mqajma quddiem il-qorti tar-rinviju, hija din il-qorti li tiddeċiedi fuq l-ispejjeż. L-ispejjeż sostnuti għas-sottomissjoni tal-osservazzjonijiet lill-Qorti tal-Ġustizzja, barra dawk tal-imsemmija partijiet, ma jistgħux jithallsu lura.

Għal dawn il-motivi, Il-Qorti tal-Ġustizzja (Ir-Raba' Awla) taqta' u tiddeċiedi:

- 1) L-Artikolu 1(1) tad-Direttiva tal-Kunsill 98/59/KE, tal-20 ta' Lulju 1998, dwar l-approssimazzjoni tal-liġijiet tal-Istati Membri dwar redundancies [tkeċċijiet] kollettivi, għandu jiġi interpretat fis-sens li ma jipprekludix leġislazzjoni nazzjonali li tipprovdi li t-terminazzjoni tal-kuntratti ta' xogħol ta' diversi haddiema, li min jhaddimhom huwa persuna fiżika, minhabba l-mewt ta' din il-persuna li thaddimhom ma tikkwalifikax bħala tkeċċija kollettiva.

- 2) **Id-Direttiva 98/59 ma tipprekludix leġislazzjoni nazzjonali li ttipprovdi ghal kumpensi differenti skont jekk il-haddiema tilfux l-impjieg tagħhom wara l-mewt ta' min iħaddem jew wara tkeċċija kollettiva.**

Firem